

Kauraslammen koulu

Suunnitelma oppilaiden
suojaamiseksi
väkivallalta, kiusamiselta ja häirinnältä
Iv 2021-2022

Kauraslammen koulu

Pienesti iso ja isosti pieni

Sisällys

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi.....	0
väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.....	0
lv 2021-2022.....	0
1. Kiusaaminen, häirintä ja väkivalta.....	2
2. Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäiseminen ja yhteisöllisyyttä sekä hyvinvointia vahvistavia toimia Kauraslammien koulussa.....	3
3. Puuttuminen kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan koulussa.....	5
4. Yhteydenotto kotiin ja yhteistyö huoltajien kanssa.....	6
5. Yhteistyö viranomaisten kanssa.....	6
6. Suunnitelmasta tiedottaminen.....	6
7. Suunnitelman päivittäminen ja seuranta sekä seurantaan liittyvä kirjaaminen ja arviointi.....	7
NN (varalla).....	7
MM (varalla).....	7

Opetuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista.

Suunnitelmassa on otettava huomioon sekä oppilaiden keskinäiset että oppilaiden ja aikuisten väliset vuorovaikutussuhteet.

Suunnitelmassa kuvataan:

- kiusaamisen ehkäiseminen ja siihen puuttuminen
- väkivallan ja aggressiivisen käyttäytymisen ehkäiseminen ja siihen puuttuminen
- häirinnän ehkäiseminen ja siihen puuttuminen
- asian käsittely yksilö-, ryhmä- ja koko yhteisön tasolla, oppilaan yksilöllinen tuki, tarvittava hoito ja jälkiseuranta sekä teon tekijän että teon kohteena olevan osalta
- yhteydenottotavat kotiin ja yhteistyö huoltajan kanssa
- yhteistyö viranomaisten kanssa
- suunnitelmasta tiedottaminen ja koulu yhteisön henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien sekä yhteistyökumppanien perehdyttäminen ohjeisiin
- suunnitelman päivittäminen, toteutumisen seuranta sekä seurantaan liittyvä kirjaaminen ja arviointi.

1. Kiusaaminen, häirintä ja väkivalta

Kauraslammen koulussa korostetaan sitä, että kiusaamiseen, häirintään, väkivaltaan tai muuhun aggressiiviseen käytökseen puututaan matalalla kynnyksellä koulupäivien aikana. Erilaisia tilanteita selvitetessä muistetaan, että toiseen kohdistuvan toiminnan kokeminen on yksilöllistä, eivätkä kaikki koe samanlaista toimintaa kiusaamisena tai häirintänä. Jokaisen oppilaan kokemus kiusatuksi tai häirityksi tulemisesta on kuitenkin otettava vakavasti.

Kiusaaminen, häirintä ja väkivalta voivat olla suoraa tai epäsuoraa sanallista tai sanatonta, fyysistä voimankäyttöä ja/tai sosiaalista manipulointia, joka loukkaa toisen ihmisen fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista koskemattomuutta. Koskemattomuuden loukkaaminen vaikuttaa suoraan hyvinvointiin.

Tekijänä voi olla toinen oppilas, koulussa työskentelevä aikuinen tai koulu yhteisön ulkopuolinen henkilö.

Kiusaaminen

- olennaista on suhteiden epätasapaino, toinen on alempana toista
- voi olla yhden tai useamman henkilön toimintaa
- on usein toistuvaa, systemaattista sekä tahallista
- pyrkii vahingoittamaan tai loukkaamaan toista
- on kiusaajan tai ryhmän vallankäyttöä kiusattua/kiusattuja kohtaan
- voi olla suoraa (esimerkiksi nimittely, haukkuminen, toisen tavaroiden rikkominen tai varastaminen, potkiminen, töniminen ja lyöminen) tai epäsuoraa (esimerkiksi ilkeiden juurujen levittäminen, selän takana puhuminen, kiusatun eristäminen muusta luokasta tai ryhmästä, ulkopuolelle jättäminen, huomiotta jättäminen, huokailu ja tuijotus,
- toisen puheen nauhoittaminen/videointi ilman lupaa
- hiljainen hyväksyminen, asiaan puuttumisen jättäminen, selän kääntäminen

Häirintä

- voi näyttäytyä epäasiallisena kohteluna tai puheena
- voi sisältää sukupuoleen liittyviä vihjailevia ilmeitä, eleitä tai kaksimielistä puhetta tai
- voi olla ei-toivottua fyysistä koskettelua

Väkivalta

- on tarkoituksenmukaista tai impulsiivista toimintaa
- fyysisen voiman tai vallan käyttöä tai niillä uhkailua
- voi kohdistua itseensä, toiseen henkilöön, ryhmään tai yhteisöön

2. Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäiseminen ja yhteisöllisyyttä sekä hyvinvointia vahvistavia toimia Kauraslammen koulussa

Niveltäminen

Koulussa kiinnitetään erityistä huomiota oppilaan koulupolun nivelvaiheisiin esiopetuksesta perusopetukseen sekä alaluokilta siirryttäessä yläluokille. Nivellysyhteistyötä on kuvattu tarkemmin nivellyssuunnitelmassa.

Sosiaalisten taitojen opettaminen, TVV-tunnit

Sosiaalisten - sekä tunne ja vuorovaikutustaitojen opettaminen on kiinteä osa kaikkien oppiaineiden oppitunteja. Jokainen opettaja käyttää aikaa luokan ryhmäyttämiseen lukuvuoden aikana käyttäen apuna esim. Yhteispelin käytänteitä. Lisäksi Ylöjärven kaupungissa opetetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja omana oppiaineenaan 1.-2.-luokilla sekä 7.-8.-luokilla 1 vvh jokaisena vuotena. Oppiaineeseen on laadittu oma opetussuunnitelmansa.

Selkeät toimintamallit, järjestyssäännöt, välituntivalvonnan ohjeet

Koulun järjestyssäännöt käydään lävitse oppilaiden kanssa aina lukuvuoden alkaessa ja muulloin tarpeen mukaan. Opetushenkilökunnalla on yhteisesti sovitut puuttumisen portaat ja asioista keskustellaan säännöllisesti opetushenkilökunnan kokouksissa. Jokaisessa luokassa on huoneentaulut (luokan yhteiset säännöt).

Oppilaiden osallisuuden korostaminen, oppilaskuntatoiminta, luottamusoppilaat, luokkakokoukset, kummitoiminta

Oppilaskuntatoiminta

Oppilaskunnan toiminta on tärkeä osa lasten ja nuorten demokraattista toimintakulttuuria. Toimiminen oppilaskunnassa kehittää oppilaiden valmiuksia toimia oman ryhmänsä edustajana ja harjaannuttaa neuvotteluun perustuvaan yhteistoimintaan. Oppilaskuntatoiminnan tavoitteena on herättää oppilaiden kiinnostus oman koulun kehittämistä kohtaan. Oppilaskuntatoimintaa on kuvattu tarkemmin koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Tukioppilaat

Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää hyviä toverisuhteita, kouluviihtyvyyttä, yhteisvastuuta, sekä luoda turvallista ja kannustavaa ilmapiiriä koulussa. Tukioppilaat järjestävät kummiluokkatoimintaa, erilaisia tempauksia ja teemapäiviä. Tukioppilastoimintaa on kuvattu tarkemmin koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

1-4 luokkien kummioppilastoiminta

Alaluokilla toimii kummioppilastoimintaa siten, että eri luokkien oppilaat ovat toistensa kummeja. Kummitoiminta voi olla yhdessä tekemistä, lukemista, auttamista, liikkumista tai vain yhdessä olemista perusopetuksen tavoitteiden mukaisesti koulupäivän aikana. Kummitoiminta voi olla arjessa tapahtuvaa, pienimuotoista yhteistyötä tai yhdessä järjestettyjä teemapäiviä.

Muu osallistaminen

Yhteisöllisyyden vahvistaminen on tärkeä osa koulun kasvatuksellista tehtävää. Toimiva ja turvallinen koulu on koulu, jossa oppilaat itse osallistuvat monin tavoin omaa koulutyötään koskeviin päätöksiin. Oppilaiden osallisuudella tarkoitetaan oppilaiden mahdollisuutta vaikuttaa koulun kehittämiseen ja heitä itseään koskevaan päätöksentekoon ja keskusteluihin koulussa. Osallisuus on toimintaa, jossa lapset asettavat itse tavoitteita, keskustelevat ja pohtivat eri ratkaisuja sekä tekevät päätöksiä ja kantavat vastuun tekemisistään.

Oppilaat pääsevät monella tavalla mukaan toimimaan koko yhteisömme hyväksi: teemapäivät, välituntitoiminta, oppimisen suunnittelu (oppilas aktiivinen toimija). Oppilaat osallistuvat monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun ja toteuttamiseen (esim. koulurauhan päivä, liikuntapäivät). Oppilaskunnan hallitus sekä tukioppilaat osallistuvat messut-tyyppisen vanhempainillan järjestämiseen tuomalla messuille oman esittelypisteen tms.

Hyvinvointikyselyt, sosiogrammit osana yhteisöllistä oppilashuoltoa

Jokaisen luokan oppilas vastaa ainakin kerran sosiogrammin tai vastaavaan kyselyyn lukuvuoden aikana, jolla kartoitetaan luokan sosiaalisia suhteita. Lukuvuoden aikana voidaan järjestää myös muita oppilaiden hyvinvointia kartoittavia kyselyitä. Oppilashuoltoon on laadittu oman vuosisuunnitelmansa, joka on luettavissa koulun internet-sivuilta.

Sosiaalisen median käytöstä ja nettikiusaamisesta keskusteleminen

Oppilaille annetaan keskustellen tietoa sosiaalisen media käytöstä. Kiusaamisesta keskustellaan ja tietoon tulleesta kiusaamisesta tiedotetaan huoltajia.

Koulun yhteiset tapahtumat, solut

Koulussa järjestetään yhteisiä tapahtumia, joiden suunnitteluun oppilaat osallistuvat. Joissakin tapahtumissa on mukana ikäluokan oppilaat, joissakin eri ikäluokan oppilaita. Näin oppilaat oppivat tekemään yhteistyötä eri-ikäisten oppilaskavereiden kanssa koulussa.

3. Puuttuminen kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan koulussa

Koulussa on käytössä ns. Koulurauhmalli, jossa annetaan selkeät ohjeet erilaisiin häiriötilanteisiin puuttumiseen koulussa. Koulurauhmalli käydään läpi lukuvuoden alkaessa opetushenkilöstön kanssa, sitä päivitetään tarvittaessa ja se löytyy mm. koulun kotisivuilta.

Kauraslammen koulun jokaiseen toimipisteeseen on laadittu ns. Pikaturvaohje, jossa on kuvattuna ohjeet henkilöturvallisuuteen, mm. aggressiivisen henkilön kohtaamiseen koulussa ja väkivaltatilanteessa toimimiseen. Samassa ohjeessa on myös ensiapuohjeet. Tämä Pikaturvaohje löytyy jokaisesta luokasta, jossa toimitaan oppilaiden kanssa. Se on nähtävissä myös koulun kansliassa.

Koulussa toimii kriisiryhmä. Kriisiryhmän toimintaan on laadittu kriisisuunnitelma, jossa kuvataan kriisiryhmän kokoonpano, yhteyshenkilöt sekä tehtävät. Kriisisuunnitelmasta löytyy myös toimintaohjeita erilaisiin kriisitilanteisiin. Kriisitoimintaohjeita on myös Pirkanmaan oppilaitosten Turvallisuuskansion osiossa 09. Kriisisuunnitelma on tallennettu koulun O365:een ja se on nähtävissä koulun kansliassa.

Oppilashuoltoon on laadittu Oppilashuollon suunnitelma. Oppilashuollon suunnitelma on nähtävissä koulun internet-sivuilla.

Koulussa on laadittu selkeät järjestyssäännöt ja niiden noudattamista valvotaan. Opettajia veloitetaan noudattamaan yhteisiä sopimuksia, kuinka sääntörikkomuksiin puututaan. Koulussa on laadittu ohjeet, miten eri tilanteissa toimitaan. Ne on kuvattu taulukossa Ojentaminen perusopetuksessa. Tämä on jaettu koulun omassa O365:ssä.

Oppilaiden yhdenmukaisen kohtaamisen sekä ohjaamisen ja ojentamisen helpottamiseksi on koulussa laadittu ns. Puuttumisen portaat-asiakirja.

4. Yhteydenotto kotiin ja yhteistyö huoltajien kanssa

Oppilaita ja huoltajia ohjeistetaan ilmoittamaan väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätilanteista heti ensisijaisesti luokanopettajalle tai -valvojalle. Huoltajiin ollaan yhteydessä joko Wilman kautta tai puhelimitse. Huoltajien kanssa järjestetään tapaaminen tarvittaessa. Tapaamisessa ovat tarvittaessa läsnä myös koulukuraattori ja/tai (apulais)rehtori. Kiusaamistilanteen vakavuudesta riippuen asia voidaan käsitellä myös yksilökohtaisessa oppilashuollossa, monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Kiusaamisen käsittelyssä kodin ja koulun yhteistyön osalta tärkeitä ovat sekä seuranta että yhteydenpidon kirjaaminen. Muita yhteistyötilanteita, joissa kiusaamista voi yleisellä tasolla käsitellä ovat muun muassa vanhempainillat ja arviointikeskustelut. Myös huoltajien keskinäinen yhteistyö on merkittävää kiusaamista ennaltaehkäisevää toimintaa.

5. Yhteistyö viranomaisten kanssa

Kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatilanteita selvittäessä tehdään tarvittaessa yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa. Se, minkä viranomaistahon kanssa yhteistyötä tarvittaessa tehdään, mietitään ja määritellään tapauskohtaisesti.

6. Suunnitelmasta tiedottaminen

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä ja väkivallalta on

luettavissa koulun internet-sivuilla sekä paperiversiona koulun kansliassa sekä turvallisuuskansiossa. Suunnitelmasta tiedotetaan oppilaita, huoltajia sekä koulun henkilökuntaa lukuvuosittain (lukuvuositedote).

7. Suunnitelman päivittäminen ja seuranta sekä seurantaan liittyvä kirjaaminen ja arviointi

Oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä laadittu suunnitelma päivitetään joka vuosi lukuvuosisuunnittelun ja oppilashuollon suunnitelman laadinnan yhteydessä. Suunnitelman toteutumista seurataan jatkuvasti. Toteutumiseen liittyvä kirjaaminen ja arviointi toteutetaan lukuvuosittain toimintakertomuksen laatimisen yhteydessä.

Kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatapaukset kirjataan Wilmaan oppilaan kurinpitotoimiin, kun niistä järjestyssääntöjen mukainen seuraamus määrätään.

NN (varalla)

MM (varalla)